

شرح تشرّف به مکه مکرمه

دکتر مسلم بهادری

۱۲ آبان تا ۱۵ آذر ۱۳۸۹

برابر ۲۶ ذیقعدہ تا ۲۹ ذی الحجہ ۱۴۳۱

برابر ۳ نوامبر تا ۶ دسامبر ۲۰۱۰

۱۳۹۳

سفرنامه	: بهاری، مسلم، ۱۳۰۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: در خرم جوم بار سنج بشرک به مکه مکرمه/مسلم بهاری
مشخصات نشر	: تهران: میراث، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۲ ص: (مصوره، جلدی، رنگی)، ۱۱×۲۱ (۲۱ شسم، ۹۷۸-۶۰۰-۳۳۲-۱۰۷-۵)
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳۲-۱۰۷-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فبا
موضوع	: بهاری، مسلم، ۱۳۰۵ -
موضوع	: حج -- خاطرات
موضوع	: سفرنامه
موضوع	: زیارتگاه‌های اسلامی -- عربستان سعودی -- مکه
موضوع	: زیارتگاه‌های اسلامی -- عربستان سعودی -- یمن
موضوع	: عربستان سعودی -- سفر و سیاحت -- قرن ۲۰ م.
رده بندی کنگره	: BP188A/934 1393
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۳۵۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۶۵۴۳۰

در حریم حرم یار

شرح تشریف به مکّه مکرمه

به قلم: دکتر مسلم بهسادری

ناشر: انتشارات میرماه

گرافیک جلد: مهدیه ناظم زاده

صفحه آرایی: مهتدیس رسول نقی زاده

لیتوگرافی و چاپ: قائم چاپ جوریند

صحافی: عطف

نوبت و سال انتشار: نخست / ۱۳۹۳

شمارگان: ۵۰۰ جلد

قیمت: هدیه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳۳-۱۰۷-۵

تمام حقوق اثر برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

تجریش، دزئیب، خیابان شهید رمضان، کوی شهید مرتضی عباسی، پلاک ۴، واحد ۲

تلفن: ۲۲۷۲۲۹۰۱-۲ و ۲۲۷۵۹۲۰۳-۴ فاکس: ۲۲۷۱۹۵۲۳

email: info@mirmah.com

www.mirmah.com

پیشگفتار

در دوران کودکی در ده زنگشاه محله از شهرستان شمسوار (تنکابن) در خانواده‌ای پرجمعیت زیر سایه پدر و مادرم زندگی می‌کردم. تمایل مذهبی‌ام بیش از همه سالانم بود به‌طوری که در پنج یا شش سالگی در مکتبخانه روستا که پسرها برای تعلیم قرآن می‌رفتند، من هم رفتم و در عرض چهار ماه قرائت قرآن کریم را آموختم و تعدادی از سوره‌های کوچک را از حفظ می‌خواندم، به‌طوری‌که معلم مکتب آسیدابوالقاسم طالقانی پدرم را تشویق کرد که مرا برای تحصیل نزد پسر عمویم که شوهر خواهرم نیز بود واز طلاب قم بود بفرستد. قضا را تابستان آن سال (۱۳۱۵ش.) خواهرم و شوهرش برای دیدن اقوام به تنکابن آمدند و در بازگشت از پدرم درخواست کردند که مرا با خود به تهران ببرند تا درس بخوانم. این درخواست آنان مورد قبول گرفت و به این ترتیب با خواهرم و پسر عمویم به تهران آمدم. در تهران مرا به دبستان خیام فرستادند که علوم جدید را فرا گیرم. به علت آن که شوهر خواهرم که اکنون از علمای معمم تهران است، به واسطه ارتباط نزدیکی با حضرت آیت‌الله حاج شیخ محمدرضا تنکابنی (پدر آقایان آقاشیخ محمد تقی فلسفی و برادران) با مدارس قدیمه از قبیل مدرسه سپهسالار

در پامنار، مسجد سپهسالار، مدرسه فیلسوف در سید اسمعیل تهران مربوط بود و شاگردانی نیز داشت، به همین دلیل من هم با واسطه ایشان به آنجاها راه پیدا کردم و گاهی هم که جلسات مذهبی و روضه خوانی در تکایا یا خانه‌های جنوب شهر تهران بود با ایشان شرکت می‌کردم. بعد از جنگ جهانی دوم که فرصت مسافرت به عتبات و مکه فراهم شده بود اکثر اعضای خانواده من از جمله پدر و مادر، عموها و همین پسرعمو و خانمش و برادران و خواهران دیگر من بارها مشرف به عتبات عالیات و بعضاً خانه خدا شده بودند. من که از همان ابتدا تمایلات مذهبی شدید داشتم و حتی بزرگترها می‌گفتند که نماز و روزه واجب را قبل از سن بلوغ شروع کرده بودم و به‌طور منظم وظایف مذهبی‌ام را انجام می‌دادم چون سخت‌گیر در درس‌های دبستانی و دبیرستانی و بعداً قبولی در دانشکده پزشکی دانشگاه تهران و بعد استخدام در دانشکده پزشکی به عنوان هیئت علمی و درگیریهای اجتماعی و خدماتی فراوان بودم لذا از این فرصتها استفاده نکردم و فقط خود را به زیارت اماکن مقدسه در ایران مثل مشهد مقدس، قم و امامزاده‌های مشهور قانع کرده بودم و حتی چند بار از من خواسته بودند که به عنوان پزشک کاروان حج به مکه بروم ولی در دل راضی نشدم. من به تناسب شغلم که معلم دانشکده پزشکی دانشگاه تهران و متخصص در رشته آسیب‌شناسی بودم چه به منظور تحصیلات تکمیلی و چه به‌صورت استاد مدعو و یا جهت شرکت در کنگره‌های علمی و تخصصی به خارج از کشور سفرهای کوتاه و بلند فراوانی داشتم. این سفرها بسیار متنوع بودند و از کشورهای شرقی مثل چین و ژاپن گرفته تا کشورهای اروپایی و ده‌ها بار به ایالت متحده را در بر می‌گیرد. به تقریب می‌توان گفت لااقل در هر سال یک یا دو سفر به خارج داشتم. این سفرها گاهی تنها و گاهی با خانمم و حتی بچه‌هایم بود. در همه این مسافرتها بسیار راحت و بی‌دغدغه، با دست گشاده و استفاده‌های علمی فراوان می‌رفتم و برمی‌گشتم.

بعد از بازنشستگی در سال ۱۳۷۶ ش. نیز باز به این سفرهای علمی و یا جهت دیدن فرزندان و دوستان و همکارانم به خارج به خصوص امریکا علیرغم اشکالات فراوانی که برای تهیه ویزا بوجود آمده بود می‌رفتم. دخترم و برادرزاده‌ها و خواهرزاده‌ها و عموزادگانم مکرراً مشرف به حج عمره و حتی تمتع شده بودند ولی هیچوقت شخصاً به این مسافرت فکر نکرده بودم. در سالهای اطراف هفتاد و پنج و شش سالگی ام یکی دوبار قلقلکی شدم که من هم اقدام کنم ولی متوجه شدم که دیگر دیر شده است و با این سن بالا و نام نویسی و منتظر نوبت ماندن برای چند سال امکان تشرّف عملی نخواهد بود. تا این که در شروع این کتاب خواهید خواند معجزه‌ای رخ داد و من بدون هیچ انتظاری شامل این معجزه عظیم شدم؛ شرایط به سرعت عوض شد و کارها خیلی روان انجام گرفت. به گفته اوگوستن «معجزات نه برخلاف طبیعت که بر خلاف آنچه ما از طبیعت می‌دانیم روی می‌دهد». البته خیلی‌ها هستند که به معجزات اعتقاد ندارند ولی من شخصاً همانند بسیاری دیگر از صاحب نظران به معجزه معتقدم و در زندگانی شخصی خود بارها طعم آن را چشیده‌ام.

من به چند دلیل این سفر روحانی را شرح می‌دهم؛ نخست آنکه بدون انتظار و علیرغم مغایرت با تمام قوانین فیزیکی متعارف امکان مسافرت من فراهم شد، آن هم توسط عزیزانی که قبلاً هیچگونه درخواستی از طرف من با آنها نشده بود. دوم سفر به این عظمت و طولانی را در حالی شروع کرده بودم که کاملاً بیمار و در حال درمان بودم و در آن زمان قادر به زندگانی روزانه به راحتی نبودم معجزاً پذیرفتم. سوم در تمام طول سفر از بیماری رنج می‌بردم، معذالک به خواست خدا تمامی اعمال را معجزه‌وار شخصاً انجام دادم و هر بار از مهلکه‌هایی که بر سر راهم قرار می‌گرفت به راحتی عبور می‌کردم خدا را شکر می‌کردم. چهارم در این سفر معجزه‌آسا من از محبت‌های بسیاری از افراد از شروع و اقدام به سفر گرفته تا کسانی که در طول سفر مرا یاری

می کردند و همراهی هم‌اطاقی‌های فرشته صفت و خانواده‌ام برخوردار بودم و با کمک یکایک آنها توانستم این بار سنگین را به منزل برسانم و پنجم آن که با وجود سفرهای فراوان به نقاط مختلف جهان در این سفر خود را با دنیایی از معرفت و حقیقت روبرو دیدم که به کلی با همه آنها فرق داشت. تا کسی موفق به این موهبت زیارت و دیدن این دستگاه عظیم الهی نشود، نمی‌تواند ماهیت زندگی و خلقت انسان و ماورای آن را درک کند.

من شخصاً خیال انتشار این نوشته را نداشتم ولی دوستانم خصوصاً جناب آقای دکتر یزدی‌نژاد که علاوه بر لطف فراوانی که به من دارند و این لطف شامل همه خدمت‌کنندگان به جامعه بشری است، خود از خدمت‌گزاران بی‌ریای فرهنگ ایران زمین‌اند، فرمودند تا دست‌نوشته و عکس‌ها را بدهم که چاپ شود و من نیز اطاعت امر کردم. خداوند همه ما را به راه راست هدایت فرماید.

دکتر مسلم بهادری

bahadorim@ams.ac.ir

تهران - پاییز

۱۳۹۳ خورشیدی

فهرست

۵.....	پیشگفتار.....
۱۲.....	تجدید و شروع مجدد.....
۱۸.....	شروع سفر روحانی تشرّف به مکه معظمه.....
۳۷.....	شنبه ۸/۸/۸۹ برابر ۲۹ ذیقله ۱۴۳۱.....
۳۸.....	یکشنبه شانزدهم آبان ماه سی ام ذیقله ۱۴۳۱.....
۴۰.....	دوشنبه ۱۷/۹/۸۹.....
۴۱.....	سه شنبه ۱۸/۸/۸۹.....
۴۴.....	پنجشنبه ۲۰ آبان ۱۳۸۹ پنجم ذیحجه ۱۴۳۱ یا تقویم سعودی.....
۴۵.....	جمعه ۲۱/۸/۸۹ ششم ذیحجه ۱۴۳۱.....
۴۷.....	شنبه بیست و دوم آبان ۱۳۸۹ هفتم ذیحجه ۱۴۳۱.....
۴۸.....	یکشنبه بیست و سوم آبان، هشتم ذیحجه و ۱۴ نوامبر ۲۰۱۰.....
.....	سه شنبه ۲۵ آبان ۱۳۸۹، برابر دهم ذیحجه ۱۴۳۱ و ۱۶ نوامبر ۲۰۱۰، روز
۵۵.....	عید قربان و شروع تشریفات منا.....
۶۲.....	چهارشنبه ۱۱ ذیحجه، روز دوم بیتوته در منا.....
.....	پنجشنبه ۱۲ ذیحجه برابر با ۲۷ آبان و ۱۸ نوامبر؛ آخرین روز بیتوته در منا
۶۵.....	
۶۷.....	جمعه ۱۳ ذیحجه برابر ۲۸ آبان و ۱۹ نوامبر.....
۶۸.....	مختصری در پیرامون غذای هتل و کاروان‌ها.....
.....	شنبه ۲۹ آبان ۱۳۸۹ چهاردهم ذیحجه ۱۴۳۱. تشرّف به حرم برای اعمال
۷۰.....	پنجگانه (بقیه اعمال حج تمتع).....
۷۴.....	یکشنبه ۳۰/۸/۸۹ برابر ۱۵ ذیحجه و ۲۱ نوامبر ۲۰۱۰.....

- ۷۵ با شناخت و بررسی سلول می توان خدا را بهتر شناخت.
- ۷۸ دوشنبه اول آذر ۱۳۸۹ برابر ۱۶ ذیحجه و ۲۲ نوامبر.
- ۷۹ سه شنبه ۸۹/۹/۲ برابر ۱۷ ذیحجه ۱۴۳۱.
- چهارشنبه سوم آذر ۱۳۸۹ برابر هجده ذیحجه (تهران هفده ذیحجه) ۱۴۳۱
- ۸۱
- ۸۳ پنجشنبه ۸۹/۹/۴ روز عید غدیر برابر ۲۵ نوامبر ۲۰۱۰.
- ۸۴ جمعه پنجم آذر نوزدهم ذیحجه ۱۳۸۹.
- شنبه ششم آذر برابر بیستم ذیحجه و ۲۷ نوامبر، آخرین روز اقامت در مکه
- ۸۶
- اقامت در مدینه منوره شنبه ششم آذر ۱۳۸۹ برابر بیستم ذیحجه ۱۴۳۱ و ۲۷
- ۸۸ نوامبر ۲۰۱۰.
- ۹۱ یکشنبه هفتم آذر ۱۳۸۹ برابر ۲۱ ذیحجه ۱۴۳۱.
- ۹۴ دوشنبه ۸۹/۹/۸ بیست و دوم ذیحجه ۱۴۳۱.
- ۹۶ سه شنبه نهم آذر ۱۳۸۹ برابر سی ام نوامبر ۲۰۱۱.
- ۹۹ مسجد مباحله.
- ۱۰۰ چهارشنبه دهم آذر ۱۳۸۹ زیارت دوره.
- ۱۰۴ پنجشنبه یازده آذر ۱۳۸۹ برابر ۲۵ ذیحجه ۱۴۳۱ و دوم دسامبر ۲۰۱۰.
- ۱۰۵ جمعه ۸۹/۹/۱۲ برابر ۲۶ ذیحجه و سوم دسامبر.
- ۱۰۶ شنبه ۸۹/۹/۱۳ برابر ۲۷ ذیحجه ۱۴۳۱ و چهارم دسامبر ۲۰۱۰.
- یکشنبه چهاردهم آذر ۱۳۸۹ آخرین روز اقامت در مدینه برابر ۲۸ ذیحجه
- ۱۰۷ ۱۴۳۱ و پنجم دسامبر ۲۰۱۰.